

Dopisi.

Srbija.

Primio sam 30. št. Tovariša u kojoj ste dali mesta mojoj belešci o platama učitelja u Srbiji. Na mestu gde je rečeno: u Srbiji ima škola: osnovnih, gradjanskih i devojačkih slučajno je, pri prepisivanju, izostao rečenica „koje pod odredbama ovoga zakona dolaze“ (govor je bio o zakonu o narodnim školama) inače u Srbiji ima još: srednjih i stručnih škola a sem njih i Velika Škola sa tri fakulteta, koja će uskoro dobiti još dva fakulteta i teme se proširiti u prvi srpski univerzitet kralja Aleksandra I.

Ona grupa bugarskih učitelja koja je letos putovala do Pešte, Praga, Graca i dr. mesta i o kojoj ste Vi doneli jednu belešku u Tovariš-u, svratila je, na povratku, u našu prestonicu u naš Beograd. Beogradski učitelji učinili su sve da bugarske kolege odnesu što prijatnije uspomene iz naše prestonice. Bugarski učitelji da se oduže svojim srpskim kolegama, pozvali su ih da im vrate posetu i da pohode njihovu prestonicu Sofiju i njihov znameniti grad Plovdiv. Srpski učitelji prihvatili su bratski poziv svojih bugarskih kolega i krajem septembra (po st. kalend.) otišli su beogradski učitelji sa svojim škol. nadzornikom g. dr. Okanovićem svojoj braći u pohode. U oba bugarska grada učitelji su srpski bratski sa puno oduševljenja, ljubavi i sjaja dočekani, kako od strane svojih kolega, tako i od strane mnogobrojne mase naroda iz sviju redova, mnogih korporacija i prestavnika vlasti. Nije ovim redovima zadatak da iznesu pojedinosti ovoga tako srdačnoga i tako veličanstvenoga dočeka, ali ne mogu a da ne napomenem da su na banketu koji je u Sofiji priredjen u čast srpskih učitelja uzeli učešća: srpski akreditovani poslanik (rezident ministar) u Sofiji i zastupnik bugar. ministra prosvete, njihov ministar gradjevina. Posle prve zdravice izvestio je srpski poslanik da je srpski kralj odlikovao g. Brakalova škol. nadzornika iz Sofije i nekoliko bugarskih učitelja ordenom „Svetoga Save“. Posle druge zdravice saopštio je zastupnik bugarskog ministra prosvete da je bugarski knez odlikovao g. Okanovića beogr. škol. nadzornika i nekoliko beogr. učitelja ordenom za „Gradjanske zasluže“.

Ova poseta došla je posle one demonstrativne posete rumunskih djaka u Atinama te su s toga mnogi skloni do ovu posetu srpskih učitelja smatraju kao odgovor na gornju posetu u Atinama i da joj pridaju izvestan politički značaj. Ja ne mogu ni da potvrdim ni da osporim ovo mišljenje ali znam da ni Srbi ni Bugari ne mogu nikako svoje nacionalne težnje ostvariti jedni protivu drugih ni jedni bez drugih. Želja je naša da ova poseta izvedena sa puno oduševljenja i sjaja imadne stalnijih i osetljivih posledica.

Tek je tri godine kako je kod nas zaveden sistem stalnog školskog nadzora a već se na njega sa mnogih strana viče. I XVIII. Učit. Skupština izrazila se protivu njega i tražila da se suspenduje dok ne dobijemo dovoljno stručnih ljudi za ovaj posao. I suviše velika vlast koju kod nas imaju škol. nadzornici nad ličnošću učitelja, i mnogi netaktični postupci nekih školskih nadzornika izazvali su ovu poviku i na sam sistem nadzora.

Naša Narodna Skupština baš sad je na okupu i mi se nadamo da će ona stići da popravi mnoge teške odredbe našeg školskog zakona.

Abiturijenti naše učiteljske škole iz Aleksinca (ovo je muška učit. škola, sem nje imaju i u Jagodini takodje mušku a u Beogradu i žensku učit. školu.) spremaju se da u zajednici sa svojim drugovima iz ostalih srpskih zemalja proputuju, idućeg leta znamenite gradove u Srpstvu. Mi srdačno pozdravljamo početak ovoga korisnoga posla.

Zahvaljujući se cenjenom uredništvu na gostoprimstvu ja ga molim da primi moje srpsko pozdravlje i da veruje u moje poštovanje. M.

Društveni vestnik.

Štajersko.

Savinjsko učit. društvo je zborovalo dne 24. vinotoka na Gomilskem. Kljub slabemu vremenu zbralo se je še precejšno število tovariše in tovarišev.

Gospod predsednik je pozdravil vse navzoče, zopet zbrane po preteklih počitnicah ter izrazil posebno veselje, da sta bila prvič v naši sredini dva nova uda: Gospica Dragatin ter gosp. Šnuderl — oba iz sv. Jurija ob Taboru.

Po prečitanju zapisnika sledilo je predavanje g. Jakšeta: „O narodno-umetni slovanski glasbi ter nje najvažnejših zastopnikov“. G. predavatelj nam je obširno razjasnil začetek in pomen narodno-umetne glasbe v glasbeni literaturi, potem pa je zaporedoma poročal o najvažnejših zastopnikih ruske, češke in hrvaške narodno-umetne glasbe. Konečno je obljubil, da nam bo pri katerem prihodnjih zborovanj poročal tudi o slovanskih narodnih pesmih.

Ker ni bilo nikakih predlogov in nasvetov, zaključil je g. predsednik zborovanje, zahvaljujoč se vsem udeležencem.

Ako bo lepo vreme, bo zborovalo društvo v torek, 19. novembra zopet na Gomilskem. Upamo, da se takrat pač zopet enkrat snidemo polnoštevilno. Vsopred se bo naznanil pravočasno.

Po zborovanju smo se podali vsi v bližno gostilnico, kjer smo se do poznega večera zabavali ter spregovorili več krepkih rodoljubnih besed. Posebno smo napivali starosti našega društva, ki je obhajal svoj god — gosp. Megliču.

Književnost in umetnost.

Nedolžnim srcem. Pesmi s slikami. Zbral Anton Kržič. V Ljubljani 1901. Samozaložba. Že naslov pove, da je knjiga namenjena naši mladini. Dasi pesmic mladina ne čita posebno rada, vendar smo mnenja, da ji bo ta zbirka ugajala, ker so pesmice ilustrovane. Knjižica, ki stane kart. 1 K 20 vin., lično vezana, v platnu pa 1 K 45 vin. — po pošti 10 vin. več — je pripravno darilo pridni deci za sv. Nikolaja, za Božič in novo leto.

Vestnik.

Učiteljski konvikt. Gosp. Jernej Črne, nadučitelj v Šmartnem pri Litiji, 50 K, katere je plačal Josip Slivnik, posestnik v Gorjah, ker je v V. Črnetovi gostilni navzoče učitelje žalil.

Za univerzo v Ljubljani se vse giblje. Prav bi bilo, da stori v tem oziru tudi „Ljubljansko učiteljsko društvo“, deželno „Slovensko učiteljsko društvo“, „Zaveza“ in vsa v nji združena okrajna in deželna učiteljska društva svojo dolžnost in sicer nemudoma s primerno ulogo na naučno ministrstvo potom naših državnih poslancev.

Učiteljsvo kamniškega okraja priredi v nedeljo, dne 1. grudna, v dvorani zdravnišča v Kamniku ob 7^{1/2}. uri zvečer koncert v korist „Učiteljskemu konviktu“. Vstopnina 1 krona. Program zelo izbran. K obilni vdeležbi vabi odbor.

Učiteljstvo na Goriškem — na krov! Med kandidate je sprejela narodno-napredna stranka na Goriškem kot zastopnika učiteljstva Andreja Vrtovca, učitelja v Tolminu. Prevažen je učiteljski stan; težka služba in velika odgovornost. Naša stranka želi dvigniti ugled učiteljskega stanu ter mu priboriti dostojno eksistenco. Z dvignjenjem učiteljskega stanu pa se dvigne tudi šola in s šolo korist kmeta. Današnji dan se je treba šolati, ako hoče človek kaj veljati ter lažje živeti; drugače je revež povsodi. Torej potrebujemo v dežel-nem zboru tudi zastopnika šole. Ali Vrtovec ni le učitelj, marveč je tudi posestnik in trgovec. Za sadjerejo in za mlekarstvo v gorah pa si je pridobil s svojim neumornim delovanjem naravnost neprecenljivih zaslug. Da je mogel zlasti glede mlekarstva delati uspešno ter ustanoviti celo vrsto mlekarne, je pohajal v znano gospodarsko šolo v Sv. Mihelu na Tirolskem. Vrtovec je učitelj, ob enem pa se briga za našega kmeta, o čemur dosti jasno govore sadje-rejsko društvo in mlekarne po Tolminskem. Tako dičijo tudi tega kandidata vse one lastnosti, katere zahtevamo od ljudskih zastopnikov. — Tako „Soča“. Lepe besede. Poziv-ljamo vse učiteljstvo na Goriškem, da stori vse, kar le mo-goče, da zmaga vrlj g. Vrtovec in ž njim tudi vsi drugi kandidati čile in neumorno delavne narodno-napredne stranke. Torej, le vsi do zadnjega na krov!

Umrli je dne 28. vinotoka g. Fran Razpotnik, nadučitelj v Vodica. N. v m. p.!

Pred ljubljansko izpraševalno komisijo so se vršili usposobljenosti izpiti od 4.—11. novembra. Aprobirani so bili: Za meščanske šole z nemškim učnim jezikom: Gospod Kracher Karl (Pulj), sestra Berth Teodora (Gorica) in gospo-dična Zupančič Ana (Šmartno na Paki); za francoščino, gđc. Mayerweg Luiza (Trst); Pavlič Jožefina (Ljubljana); Pelz Ema, Prihoda Marijana in Seswejar Marija (Dunaj); Dopolnitveno preskušnjo za nemščino kot učni učni jezik je prebila gđc. Schaup Ernestina (Gorica). Za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom so aprobirani gospodje: Kalan Rudolf (Pišec); Lenarčič Anton (Št. Vid nad Ljubljano); Novak Alojzij (Bled); Praprotnik Avgust (Tržič); Tratnik Martin (Godovič); Voglar Fran (Celje — okolica) in gospo-dične Benedek Marija (Rovte); Bele Terezija (Vrabc) z odliko; Černe Ljudmila (Stari trg); Dostal Alojzija (Ptujška gora) z odliko; Gantar Marija (Čatež); Hanželič Terezija (Ljubljana-Marijanišče); Hotschewar Leopoldina (Šmarje pri Jelšah); Je-lenc Roza (Fram); Jenko Olga (Toplice-Zagorje); Jeran Ma-rija (Sv. Jurij v Slov. Goricah); Jeschenagg Katarina (Idria); gospa Kankler roj. Groschel Valentina (Ptuj — okolica); Kračman Antonija (Sv. Lenart pri Laškem trgu); Lukanc pl. Savenburg (Šiška); Mach Felicita (Šmarje pri Jelšah); Mar-tinčič Eleonora (Knežak); Martinčič Friderika (Vrbovo); Merva Roža (Ihan); Miklavc Roza (Sv. Benedikt v Slov. goricah); Mater Praprotnik Tekla (Ljubljana uršulinka); Rajer Marija (Radeče na Gorenjskem); sestra Rosman Remija (Ljubljana Lichtenthurničina sirotišnica); Scharlach Ema (Celovec, uršu-linska šola); Schitnik Pavla (Ponikva ob juž. žel.); Tavčar Frančiška (Sv. Jernej); Tomec Ana (Tržič); Vernik Ana (Pod-gorje pri Slov. Gradcu) in Vodušek Pavla (Pressbaum). Za ljudske šole z nemškim učnim jezikom je usposobljen g. Erker Franc (Črmošnice), s slov. učnim jezikom pa g. Lapajne Josip (Cerklje) in gđc. Vider Marija (Loški potok).

Listnica upravnistva.

Dolžnike opozarjamo, da store čim preje svojo dolžnost, ker moramo poravnati račun v tiskarni.

Zahvala.

Vsem velečenjenim damam in gospodom za mnogobrojne in prepi-jazne čestitke, katere so mi poslali ob priliki 25letnice svojega službovanja v Višnji gori, izrekam na tem mestu svojo globoko in najprišrčnejšo zahvalo.

Janko Skerbinec nadučitelj.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovarša“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Frančišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{2}$ strani 10 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Radivoj Koréne. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 1757.

Kranjsko.

Na jednorazrednici na Ostrožnembrdu je učno mesto stalno, oziroma začasno popolniti.

Dotične prošnje so vlagati semkaj do 21. novembra 1901.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojini, dne 6. novembra 1901.

Laschan.

Št. 1480.

Na štirirazredni ljudski šoli v Št. Jerneju razpisuje se služba nadučitelja s zakonitimi dohodki v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje vlagati je predpisanim potem tusem do 28. novembra t. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 9. novembra 1901.

Št. 1203.

Na trirazrednici v Planini je eno učno mesto stalno, oziroma začasno popolniti.

Prošnje za to mesto so vlagati semkaj do dne 24. novembra t. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Logatecu, dne 9. novembra 1901.

Št. 692.

Na dvorazredni ljudski šoli v Vodica je popolniti izpraznjeno nadučiteljsko mesto s postavnimi prejemki.

Prošnje je poslati po predpisanem potu takajšnjemu uradu do 10. decembra 1901.

C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku dne 12. novembra 1901.

Z. 832.

Stajersko.

Im politischen Bezirke Cilli sind folgende Lehrstellen definitiv zu besetzen:

1) an der zweiclassigen Volksschule in Letusch (Ortschulrath Frasslau) eine Lehrer- eventuell Lehrerinstele, mit den Bezügen nach der dritten Ortselasse;

2) an der fünfclassigen Volksschule in Čadram und an der vier-classigen Volksschule in Hlg. Geist je eine Lehrer- eventuell Lehrerinstele mit den Bezügen nach der dritten Ortselasse;

3) an der zweiclassigen Volksschule in Laak bei Süssenheim (Ortschulrat Süssenheim) eine Oberlehrer- und eine Lehrer- eventuell Lehrerinstele mit den Bezügen nach der dritten Ortselasse;

4) an der zweiclassigen Volksschule in St. Martin bei Oberburg eine Oberlehrerstele mit den Bezügen nach der III. Ortselasse.

Die Competenzgesuche, welcher mit dem Reifezeugnisse, dem Lehrbefähigungszeugnisse und dem Heiratscheine, und rücksichtlich der Oberlehrerstele auch mit dem Nachweise der Befähigung zur subsidi-arischen Ertheilung des katholischen Religionsunterrichtes instruiert sein müssen, sind an den betreffenden Ortschulrath zu richten und von noch nicht angestellten Lehrpersonen directe beim Ortschulrath, von bereits angestellten Lehrern aber im Wege der Schulleitung beim vor-gesetzten Bezirkschulrath bis längstens 10. December 1901 einzu-bringen.

Cilli, am 4. November 1901.

Kupujte in zahtevajte

povsod le svinčnike, ki nosijo napis:

Svinčnik družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Ti svinčniki so novo blago in zanesljivo dobri ter iz svetovno-znane avstrijske tvrdke Hardtmuth-ove, in nič dražji od drugih.

Svinčniki „Družbe sv. Cirila in Metoda“ naj se vpeljejo v vse šole, saj dična družba skrbi največ za narodne šole in vsak krajeer jej dobro dojde. Z blagim namenom je pa združeno tudi dobro blago.

Cena 12 ducentov:

Št. 100	Št. 90	Št. 301	Št. 302	Št. 504
K 1-42.	K 2-70.	K 4-50.	K 5-04.	K 6-84

Glavno zalogo ima trgovina

Ivan Bonač-a v Ljubljani.